



Iepirkumu uzraudzības
birojs

Publisko iepirkumu likums kā iespēja

Dace Gaile

Iepirkumu uzraudzības biroja vadītāja

Dace.Gaile@iub.gov.lv



Iepirkumu uzraudzības
birojs

Ko mēs patiesībā gribam nopirkt?

*Tas, kurš nepareizi sapogājis pirmo
pogu, arī pārējās nespēs sapogāt kā
nākas.*

J.V.Gēte, vācu rakstnieks



Iepirkumu uzraudzības
birojs

Konsultēšanās ar tirgus dalībniekiem

- Atklāti izziņota sanāksme, kurā var pārrunāt:
 - Kā plānot iepirkumus, kādu risinājumu, izvēlēties?
 - Kādu iepirkuma procedūru piemērot?
 - Ieteikumi atlases un piedāvājumu izvēles kritērijiem, tehniskās specifikācijas prasībām, līguma izpildes nosacījumiem



Iepirkumu uzraudzības
birojs

Metu konkurss + sarunu procedūra

- Iegūta labākā ideja, kā apmierināt pasūtītāja vajadzību
- Tirgus dalībnieki nav ierobežoti ideju piedāvājumā
- Profesionāla žūrija veic ideju izvērtējumu
- Nodrošināta labākās idejas autortiesību aizsardzība



Iepirkumu uzraudzības
birojs

Ekonomiski efektīvs iepirkums!

- *Ekonomika – apmierināt bezgalīgas vajadzības ar ierobežotu resursu palīdzību.*

L. Pīters, amerikāņu rakstnieks



Iepirkumu uzraudzības
birojs

Ekonomiski efektīvs iepirkums!

- Konkursa procedūra ar sarunām vai konkursa dialogs - divu pušu sarunas (dialogs). Par ko?
 - Kā ekonomiski visizdevīgākajā veidā pielāgot tirgū esošus risinājumus
 - vai apmierināt pasūtītāja vajadzības, kuras tas nespēj precīzi definēt?
- Saimnieciski visizdevīgākais piedāvājums
- Piedāvājumu varianti
- Ilgtermiņa sadarbība



Iepirkumu uzraudzības
birojs

Konkursa procedūra ar sarunām

- Iespēja uz sarunām uzaicināt tikai viskvalificētākos kandidātus
- Sākotnēji iesniegtie piedāvājumi tiek attīstīti un detalizēti sarunu gaitā
- Iespēja atteikties no mazāk izdevīgu piedāvājumu apspriešanas
- Abas puses meklē labāko risinājumu noteikto robežu ietvaros (nemainīgas minimālās prasības un piedāvājumu izvērtēšanas kritēriji)



Iepirkumu uzraudzības
birojs

Konkursa dialogs

- Kvalificētu piegādātāju atlase
- Kompetents dialogs labākā risinājuma meklēšanai
- Apspriežamo risinājumu skaita samazināšana
- Sarežģīta piedāvājumu vērtēšanas shēma
- **Nepieciešama ļoti kompetenta iepirkuma komisija !**



Iepirkumu uzraudzības
birojs

Kompetents iepirkuma veicējs

- EK pētījumu dati – **83% gadījumu** nelietderīgi izdevumi iepirkumos radušies nepietiekamas profesionalitātes dēļ un tikai 17% gadījumu iemesls ir korupcija.

KOMISIJAS IETEIKUMS (ES) 2017/1805 par publiskā iepirkuma profesionalizāciju

- Uzlabot iepirkuma veicēju profesionālās iemaņas, prasmes, izglītību un pieredzi, atbalsta struktūras, rīkus un metodes.



Iepirkumu uzraudzības
birojs

Saimnieciski visizdevīgākais piedāvājums

Galvenais uzdevums:

objektīvi

izmērāmi

pārbaudāmi

vērtēšanas kritēriji

Nav izpildāms bez nozaru pārstāvju iesaistīšanās!

*Vai nu jūs esat daļa no risinājuma vai arī daļa
no problēmas.*

V. Gžegorčiks, poļu aforismu autors



Piedāvājumu varianti

- **Variants** – ar līguma priekšmetu saistīts un iepriekš noteiktām minimālajām prasībām atbilstošs alternatīvs piedāvājums.
- Var paredzēt:
 - pienākumu iesniegt pamatpiedāvājumu **un** variantu,
 - tiesības iesniegt tikai pamatpiedāvājumu **vai** tikai variantu.



Iepirkumu uzraudzības
birojs

Ilgtermiņa sadarbība

- **Vispārīgā vienošanās vai dinamiskā iepirkumu sistēma**

„+”

- Ļauj samazināt iepirkumu organizēšanai nepieciešamos resursus
- Piegādātājs var plānot biznesu ilgākā termiņā
- Vienlaikus ļauj izmantot mainīgā tirgus piedāvātās iespējas (tehnisko attīstību, cenu izmaiņas)

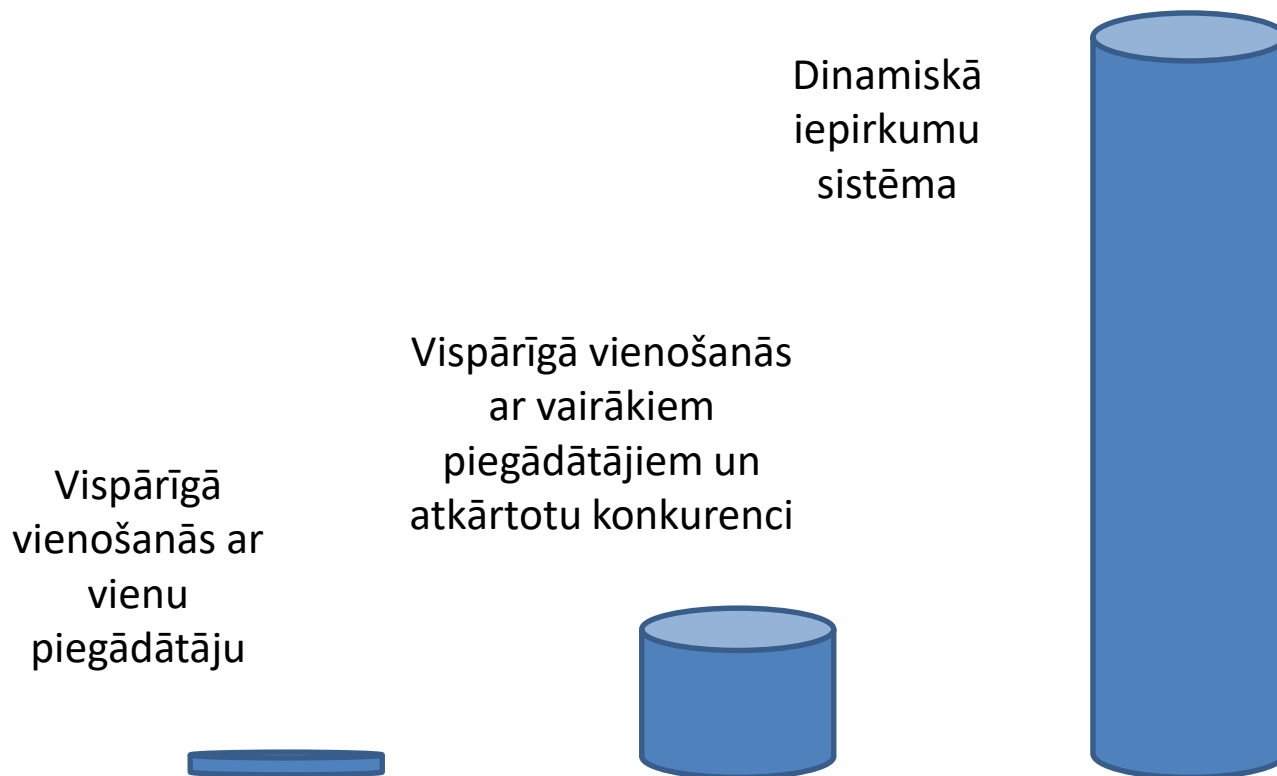
„-”

- Var noslēgt piekļuvi kādam tirgus segmentam uz ilgāku laiku, ļaujot izmantot to tikai vienam piegādātājam.



Iepirkumu uzraudzības
birojs

Konkurences līmenis vienošanās vai sistēmas darbības laikā





Iepirkumu uzraudzības
birojs

Vispārīgā vienošanās

Vienošanās starp vienu vai vairākiem pasūtītājiem un **vienu vai vairākiem piegādātājiem** (*vienošanās dalībnieki nemainās vienošanās darbības laikā*) par **noteiktā laikposmā** noslēdzamo līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas noteikumiem, **jo īpaši par cenu** un, ja nepieciešams, par paredzēto apjomu.



Iepirkumu uzraudzības
birojs

Dinamiskā iepirkumu sistēma

- „Atvērtā” vispārīgā vienošanās:
 - visā sistēmas darbības laikā var pieteikties jauni piegādātāji,
 - PIL nenosaka maksimālo sistēmas darbības termiņu.
- Tiek veidota slēgta konkursa rezultātā – atlasītie kandidāti tiek iekļauti sistēmā
- Pilnībā elektronizēts process
- **Piemērojama tikai bieži izmantojamiem un tirgū plaši pieejamiem pirkumiem**



Iepirkumu uzraudzības
birojs

Publisko iepirkumu attīstības stratēģiskie virzieni

- Stratēģiskie iepirkumi:
 - Zaļais publiskais iepirkums
 - Sociāli atbildīgs iepirkums
 - Inovāciju iepirkums
- Pilnībā elektronisks iepirkums



Iepirkumu uzraudzības
birojs

Zaļais publiskais iepirkums

- Attīstības tendence:
 - noteikt obligātus pienākumus ZPI kritēriju piemērošanai, *piemēram, obligātās prasības autotransportam, sadzīves un biroja tehnikai, 7 preču un pakalpojumu grupām;*
 - piedāvāt metodiku un rīkus piedāvājumu vērtēšanai, *piemēram, aprites cikla izmaksu metodika autotransportam un enerģiju patērējošām precēm, aprēķina kalkulatori (IUB un VARAM tīmekļvietnē);*
 - pastāvīgi papildināt ieteikumus brīvprātīgai ZPI kritēriju izmantošanai, *piemēram, ieteikumi vēl 14 preču un pakalpojumu grupām MK noteikumos Nr.353; EK ZPI tīmekļvietnē publicētie ZPI kritēriji precēm un pakalpojumiem.*



Iepirkumu uzraudzības
birojs

Sociālie kritēriji

- **Atvieglotais iepirkumu režīms sociālo un citu īpašo pakalpojumu iepirkumos**
- **Sociālie kritēriji iepirkumos:**
 - izslēgšanas noteikumi;
 - tehniskās specifikācijas (universālā dizaina principi);
 - saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma izvēles kritēriji;
 - nepamatoti lēta piedāvājuma pazīmes;
 - līguma izpildes noteikumi.
- **Privilēģētie līgumi (grozījumi PIL 16.pantā, Sociālā uzņēmuma likums)**



Iepirkumu uzraudzības
birojs

Inovācija – ko mēs ar to saprotam?

- jauna vai būtiski uzlabota produkta, pakalpojuma vai procesa (ražošanas, būvniecības u.c.)
- jaunas tirdzniecības metodes
- jaunas organizatoriskas metodes

ieviešana uzņēmējdarbībā, darbvietu organizēšanā vai ārējās attiecībās

- lai palīdzētu atrisināt sabiedrības problēmas
- vai atbalstītu Eiropa 2020 stratēģiju gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei



Iepirkumu uzraudzības
birojs

Inovāciju veicināšanas instrumenti

- Inovāciju partnerības procedūra
- PIL piemērošanas izņēmums – pētniecības un izstrādes pakalpojumi
- Konkursa procedūra ar sarunām vai konkursa dialogs
- Tehniskās specifikācijas kā funkcionālās prasības vai darbības prasības
- Saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma izvēle, izmantojot inovatīvus kritērijus



Iepirkumu uzraudzības
birojs

Pilnībā elektronisks iepirkums

- E-paziņojumi
- E-piekļuve iepirkuma dokumentiem
- E-iesniegšana (pieteikumu, piedāvājumu)
- *E-vērtēšana*
- *E-piešķiršana*
- *E-pasūtīšana*
- **E-rēķini**
- *E-maksājumi*



Iepirkumu uzraudzības
birojs

E-rēķini

- **Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva 2014/55/ES par elektroniskajiem rēķiniem publiskā iepirkuma procedūrās**
- **Mērķis**
 - izstrādāt vienotu Eiropas standartu elektroniskā rēķina pamatelementu semantiskam datu modelim;
 - publiskajos iepirkumos pieņemt un apstrādāt rēķinus, kas ir izsniegti un sagatavoti elektroniskā veidā un atbilst ES vienotajam elektronisko rēķinu standartam.
- **Ieviešanas termiņš 2019.-2020.gads**



Iepirkumu uzraudzības
birojs

Publiskie iepirkumi – darbs drosmīgajiem un radošajiem!

*Mēs varam vēl
efektīvāk un gudrāk!*



Iepirkumu uzraudzības
birojs

Paldies par uzmanību!

Veiksmīgus un efektīvus iepirkumus jaunajā 2018.gadā!

Vairāk par publiskajiem iepirkumiem: www.iub.gov.lv